

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Tadeusz Dziuba

KNO.410.001.02.2021
KNO.410.001.03.2021

Pan
Piotr Gliński
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu
Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/001 „Wykonanie budżetu państwa w 2020 r. w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, części 25 – Kultura fizyczna oraz wykonanie planu finansowego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 50 00, F +48 22 444 57 93
nik@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa (dalej: MKDniS, Ministerstwo), powstałe z dniem 1 marca 2021 r. w wyniku przekształcenia dotychczasowego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dalej: MKiDN) oraz zniesienia Ministerstwa Sportu ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Piotr Gliński, Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, od dnia 6 października 2020 r., będący jednocześnie dysponentem części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, 25 – Kultura fizyczna ² oraz państwowych funduszy celowych – Fundusz Promocji Kultury, Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: – Pan Piotr Gliński, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego od 16 listopada 2015 r. do dnia 6 października 2020 r. (część 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego), – Pani Danuta Małgorzata Dmowska-Andrzejuk, Minister Sportu, od 5 grudnia 2019 r. do 6 października 2020 r. (część 25 – Kultura fizyczna).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego.
Kontrolerzy	1. Grzegorz Jasioneck, doradca ekonomiczny, legitymacja służbowa nr 21529. 2. Sylwia Materkowska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/2/2021 z dnia 11 stycznia 2021 r. 3. Olga Michalecka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/6/2021 z dnia 1 lutego 2021 r. 4. Iwona Nowacka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/1/2021 z dnia 11 stycznia 2021 r. 5. Ewa Piwowarska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/8/2021 z dnia 22 lutego 2021 r. 6. Łukasz Róg, doradca prawny, legitymacja służbowa nr 21530. (akta kontroli str. 1-8)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2020, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, 25 – Kultura fizyczna oraz wykonania w 2020 r. planu finansowego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej ⁴ pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta funduszu.
Zakres kontroli	Ocenie podlegały w szczególności:

¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu (Dz. U. poz. 360) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie zniesienia Ministerstwa Sportu (Dz. U. poz. 359).

² Por. § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu (Dz. U. poz. 1717, ze zm.).

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Dalej: FRKF, Fundusz.

- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich (część 24), w tym efekty rzeczowe uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2020 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵, w tym:
 - a) nadzór nad wykonywaniem planów finansowych podległych jednostek,
 - b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego oraz części 25 – Kultura fizyczna,
- realizacja przychodów FRKF,
- wykonanie kosztów Funduszu oraz efekty realizowanych zadań, w tym stopień ich realizacji,
- gospodarowanie wolnymi środkami FRKF,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2020 r. w zakresie operacji finansowych FRKF,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań Funduszu.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne:

- analiza porównawcza dochodów budżetowych, w tym stanu należności pozostałych do zapłaty,
- analiza realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontrola prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 24 i 25 w trakcie roku budżetowego,
- kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontrola prawidłowości dokonanych blokad,
- kontrola przestrzegania ustalonych dla części 24 i 25 limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,
- kontrola prawidłowości udzielania i realizacji wybranych zamówień publicznych,
- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- analiza stanu zobowiązań,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczącej sporządzania sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego i części 25 – Kultura fizyczna,
- dokonanie analizy wykonania planu przychodów FRKF,
- dokonanie analizy realizacji kosztów Funduszu,
- analiza realizacji zadań oraz efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków FRKF,
- szczegółowa analiza wybranej próby kosztów FRKF,
- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji FRKF,
- analiza prawidłowości sporządzenia sprawozdań Funduszu,

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, dalej: ufp.

- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań Funduszu.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2020 r. w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego oraz w części 25 – Kultura fizyczna, a także wykonanie planu finansowego na 2020 r. Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

Wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w przepisach o finansach publicznych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje również sporządzone przez Ministra sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych obejmujące część 24, część 25, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej stwierdzając, że stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań.

Stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość, polegająca na niezrealizowaniu przez Ministra obowiązku wynikającego z przepisu powszechnie obowiązującego prawa, nie miała wpływu na ogólną ocenę wykonania budżetu państwa w części 24.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe⁷ kontrolowanej działalności

Część 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

1. Dochody budżetowe

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. kontrola dochodów budżetowych w części 24 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planów dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2020⁸ dochody budżetowe w części 24 zaplanowano w kwocie 8 632 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 6 911,6 tys. zł, tj. 80% dochodów planowanych oraz były niższe o 23,3% od dochodów wykonanych w 2019 r. Niższe niż planowane wykonanie dochodów wynikało m.in. z niższych wpływów ze zwrotów niewykorzystanych dotacji. Najwyższe dochody zrealizowano w dziale 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (3 035,0 tys. zł), i wynikały one głównie z wpływów ze zwrotów dotacji.

W ustawie budżetowej na rok 2020 dochody budżetowe w urzędzie obsługującym Ministra zaplanowano w kwocie 532 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 400,7 tys. zł, tj. o 131,3 tys. zł (o 24,7%) mniej niż planowano i o 68,7 tys. zł mniej niż zrealizowane dochody w 2019 r. Największy udział w dochodach stanowiły wpływy z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych (78,4% ogółu dochodów).

Stan należności pozostałych do zapłaty w części 24 na koniec 2020 r. wynosił łącznie 8 634,7 tys. zł, w tym 8 488 tys. zł zaległości netto, tj. należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane. W stosunku do roku poprzedniego

⁶ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Ustawa budżetowa na rok 2020 z dnia 14 lutego 2020 r. (Dz. U. poz. 571, ze zm.).

nastąpił wzrost kwoty zaległości o 34,2% (z 6 323,7 tys. zł), w tym m.in. z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów o 1 421,4 tys. zł, z tytułu dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ufp, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Na koniec 2020 r., w urzędzie obsługującym Ministra, stan należności pozostałych do zapłaty wyniósł 235,6 tys. zł, w tym zaległości netto 179,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 26-29, 792-800, 1045-1046)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na 2020 r. zaplanowano w części 24 wydatki w wysokości 4 630 942 tys. zł, a po jej nowelizacji 5 100 942 tys. zł. Plan wydatków w tej części budżetowej w trakcie całego 2020 r. został zwiększony środkami z części 81 budżetu państwa – Rezerwy ogólne (42 867,2 tys. zł), z części 83 budżetu państwa – Rezerwy celowe (367 661,6 tys. zł). Plan po zmianach wynosił 5 464 810,2 tys. zł. Wydatki zrealizowano w wysokości 5 361 422,3 tys. zł (98,1% planu po zmianach), w tym wydatki niewygasające w 2020 r. w wysokości 801 539,6 tys. zł. Były one wyższe o 1 332 406,7 tys. zł od wydatków zrealizowanych w 2019 r.⁹

(akta kontroli str. 185-186, 765-789)

Środki pochodzące z części 81 budżetu państwa – rezerwy ogólnej, przyznane w wysokości 42 867,2 tys. zł na dziewięć zadań, wykorzystano w wysokości 40 854,1 tys. zł m.in. na:

- „Zakup dzieł sztuki w ramach powiększania kolekcji Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum” w wysokości 9 797,2 tys. zł (w tym m.in. obraz „Martwa natura ze zwierzętami” autorstwa Melchiora de Hondcoetera, obraz „Diana i Akteon” autorstwa Hansa Speckaerta, „Zespół broni z XVI i XVII w.”),
- „Zakup obrazu pn. Portret Katarzyny Starzeńskiej oraz miśnieńskiego serwisu podróżnego do herbaty i kawy dla Zamku Królewskiego w Warszawie”, w wysokości 4 500 tys. zł,
- „Henryków, budynki oficyn północnej i zachodniej (mieszkania oficjalistów) w zespole cysterskim (XVI w.) remont dachu oraz konstrukcji budynków – etap II i etap III,”: w wysokości 1 000 tys. zł,
- „Obiekt 3-go Maja 19 – wykonanie prac budowlanych, konserwatorskich wraz z zagospodarowaniem terenu w ramach projektu „Rewitalizacja i udostępnienie przemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska” realizowane przez Muzeum Górnictwa Węglowego, w wysokości 4 000 tys. zł,
- Zwiększenie subwencji na podstawie art. 368 ust. 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce¹⁰ dla Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach w wysokości 10 000 tys. zł oraz dla Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach w wysokości 10 000 tys. zł z przeznaczeniem na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego¹¹,
- „Drużbin, kościół pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika (ok. XVII w.): remont więźby oraz wymiana pokrycia dachu na kościele” dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Drużbinie, w wysokości 420 tys. zł,
- „Adaptacja oraz wyposażenie pomieszczeń funkcjonalno-użytkowych Muzeum Żołnierzy Wyklętych w Ostrołęce (w organizacji)”, w wysokości 2 150 tys. zł.

⁹ 4 029 015,6 tys. zł w 2019 r.

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 478.

¹¹ Celem poprawy sytuacji finansowej uczelni służącej polepszeniu jakości działalności dydaktycznej i badawczej realizowanych przez ww. uczelnię.

Wnioski do Ministra Finansów o rozdysponowanie rezerwy ogólnej budżetu państwa kierowano w związku z zarządzeniami Prezesa Rady Ministrów w sprawie przyznania środków za pośrednictwem Ministra dla konkretnej jednostki.

Szczegółowym badaniem objęto środki przyznane z rezerwy ogólnej na ww. zadania w wysokości 41 867,2 tys. zł¹² (98% środków przyznanych z rezerwy ogólnej). W jednym przypadku nie wykorzystano 93,6% środków przeznaczonych na zadanie: Adaptacja oraz wyposażenie pomieszczeń funkcjonalno-użytkowych Muzeum Żołnierzy Wyklętych w Ostrołęce (w organizacji), tj. kwoty 2 013 tys. zł¹³, które zostały ujęte w wykazie wydatków, które w roku 2020 nie wygasają z upływem roku budżetowego¹⁴.

(akta kontroli str. 32-110, 185-186, 193)

Środki pochodzące z części 83 budżetu państwa – Rezerwy celowe w wysokości 367 661,6 tys. zł, zostały wykorzystane w 64,3%, tj. 236 302,1 tys. zł., w tym na:

- realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej – poz. 8 – 15 784,1 tys. zł, tj. 88% przyznanych środków,
- szkolenia i wynagrodzenia na nowe mianowania urzędników służby cywilnej oraz skutki przechodzące z roku 2019 – poz. 20 – 86,8 tys. zł, tj. 99,3% przyznanych środków,
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz na realizację programu rządowego "Aktywna tablica" i Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa - Priorytet 3, a także programów rządowych z zakresu edukacji patriotycznej i obywatelskiej dzieci i młodzieży – poz. 26 – 13 822,6 tys. zł, tj. 93% przyznanych środków z rezerw,
- podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej – poz. 29 – 60 464,7 tys. zł, tj. 93,1%,
- dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych, w tym środki na odbudowę dochodów budżetu państwa i zadania związane z poprawą finansów publicznych – poz. 44 – 4 624,9 tys. zł, tj. 92,5%,
- utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych – poz. 49 – 126 681,5 tys. zł, tj. 50,9% (kwota niewykorzystana w wysokości 121 475,6 tys. zł została ujęta w planie wydatków niewygasających),
- zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania – poz. 56 – 10 963,2 tys. zł, tj. 99,3%,
- przeciwdziałanie COVID-19 – poz. 73 – 3 874,3 tys. zł, tj. 80,4%.

(akta kontroli str. 738-746)

Szczegółowemu badaniu poddano środki przeznaczone na zadania finansowane m.in. z rezerwy celowej z poz. 49 (28%) oraz na zadanie finansowane z poz. 73 rezerwy celowej¹⁵. Środki te zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Kwota niewykorzystanych środków w ramach poz. 49 (1 800 tys. zł) została zgłoszona do planu wydatków niewygasających. W ramach poz. 73 wykorzystano 3 874,3 tys. zł, a do budżetu państwa zwrócono 74,2 tys. zł. Główną przyczyną niepełnego wykorzystania środków był brak złożonych wniosków przez wszystkich uprawnionych nauczycieli oraz

¹² Środki przyznane w okresie sierpień - grudzień 2020 r. Wysokość środków wykorzystanych – 39 854,1 tys. zł.

¹³ Jako przyczynę, beneficjent realizujący zadanie wskazał m.in. unieważnienie postępowania przetargowego na realizację zadania oraz wydłużenie procesów wykonania prac w związku z sytuacją epidemiczną w kraju.

¹⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie wydatków, które w roku 2020 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2422), dalej: rozporządzenie w sprawie wydatków, które w roku 2020 nie wygasają z upływem roku budżetowego.

¹⁵ Wysokość przyznanych środków z rezerw celowych objętych badaniem wyniosła 74 556,1 tys. zł, które zostały wykorzystane w wysokości 67 702,8 tys. zł.

udokumentowanie wydatków przez osoby składające wniosek w niższej kwocie, niż przysługująca maksymalna wysokość dotacji.

(akta kontroli str. 130-195, 747-752)

Wydatki na dotacje oraz subwencje w części 24 wyniosły 2 804 586,9 tys. zł¹⁶, tj. 97,7% planu po zmianach, w tym wydatki niewygasające wyniosły 61 000 tys. zł.

Badaniem objęto wykorzystanie w 2020 r. środków na dotacje w łącznej kwocie 368 614,8 tys. zł¹⁷, w tym m.in. finansowanych z rezerwy ogólnej budżetu państwa – 19 854,1 tys. zł, z rezerw celowych budżetu państwa 62 383,5 tys. zł. Dodatkowo badaniem objęto 28 819,3 tys. zł środków przyznanych z rezerwy ogólnej na subwencje (20 000 tys. zł) i rezerwy celowej na świadczenia na rzecz osób fizycznych (8 819,3 tys. zł). W ramach powyższego badania nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 32, 131-139, 172-184, 201-224, 747-752, 768-770)

Na świadczenia na rzecz osób fizycznych wydatkowano 49 700,8 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach, w tym wydatki niewygasające wyniosły 1 800 tys. zł. W stosunku do 2019 r. wydatki w tej grupie ekonomicznej wzrosły trzy i półkrotnie (tj. stanowiły 355,1% wykonania 2019 r.), ze względu m.in. na działania związanych z pomocą materialną wobec twórców, artystów i stypendystów szkół artystycznych, jak również realizacja wypłat świadczenia na start dla nauczycieli stażystów na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela¹⁸ oraz odpraw pośmiertnych i odszkodowań dla byłych pracowników.

Na wydatki bieżące w części 24 wydatkowano 1 337 963,8 tys. zł¹⁹, tj. 99,8% planu po zmianach, w tym wydatki niewygasające wyniosły 905,6 tys. zł.

Na wydatki majątkowe wydatkowano 1 169 170,9 tys. zł²⁰, tj. 97,8% planu po zmianach, w tym wydatki niewygasające wyniosły 737 834 tys. zł. W stosunku do wykonania roku 2019 wydatki majątkowe wzrosły ponad dwu i półkrotnie (tj. stanowiły 253,9%), w wyniku m.in. nowelizacji ustawy budżetowej na 2020 r. oraz w związku ze zwiększeniem środków z rezerwy ogólnej i rezerw celowych budżetu państwa, jak również z koniecznością zabezpieczenia zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej budynków archiwów państwowych.

(akta kontroli str. 747-752, 768-770)

Wydatki majątkowe dysponenta III stopnia, wraz z wydatkami niewygasającymi za 2020 r. (tj. 2 827,9 tys. zł), wyniosły 4 201,3 tys. zł²¹, tj. 84% planu po zmianach. W porównaniu z 2019 r. były one wyższe o 107,5 tys. zł, tj. o 2,6%. W planie rzeczowo – finansowym zaplanowano pierwotnie 10 zadań na kwotę 3 959 tys. zł. W trakcie roku do planu wprowadzono dwa nowe zadania o łącznej wartości 1 400 tys. zł i zrezygnowano z realizacji jednego zadania na łączną kwotę 450 tys. zł²². Trzy zadania zrealizowano częściowo a dwa w ogóle (zadania zostały przesunięte do realizacji na 2021 r.).

(akta kontroli str. 1136, 1242-1247, 1257-1274)

W 2020 r. na podstawie 11 decyzji, dokonano blokad w części 24 w łącznej wysokości 46 660,6 tys. zł. Blokada na łączną kwotę 5 763,6 tys. zł²³, została dokonana przez Ministra Kultury, w trybie art. 177 ufp. Kolejna blokada, na 40 897 tys. zł²⁴, została wprowadzona na

¹⁶ W tym 14 507,8 tys. zł na dotacje stanowiła kwota na współfinansowanie projektów ze środków budżetu UE.

¹⁷ Stanowiło to 15,8% wydatków w tej grupie ekonomicznej według sprawozdania Rb-28.

¹⁸ Dz. U. z 2019 r., poz. 2215.

¹⁹ W tym 10 083,5 tys. zł stanowiła kwota na współfinansowanie projektów ze środków budżetu UE.

²⁰ W tym 48 693,9 tys. zł stanowiła kwota na współfinansowanie projektów ze środków budżetu UE.

²¹ W tym 40 tys. zł stanowiła kwota na współfinansowanie projektów ze środków budżetu UE.

²² Rezygnacja z realizacji zadania nie zmniejszyła ogólnej kwoty na wydatki majątkowe. Środki zostały przesunięte/zwiększyły inne zadania inwestycyjne.

²³ Kwota wydatków zablokowanych na podstawie decyzji Ministra następnie – na podstawie decyzji MF z dnia 30 grudnia 2020 r. – zmniejszyła budżet części 24, a środki te zgodnie z ww. decyzją MF przeniesione zostaną do rezerwy celowej poz. 75 pn. „Rezerwa na wpłatę do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19”.

²⁴ Kwota wydatków zablokowanych Decyzją MF z dnia 26 listopada 2020 r. nr MF/BP2.4143.19.62.2020.BLOK, przekierowanie na zakup szczepionki oraz zwalczanie skutków COVID, następnie – na podstawie decyzji MF z dnia 25 grudnia 2020 r. – zmniejszyła budżet części 24, celem przeniesienia środków na rezerwę poz. 74 pn. „Przeciwdziałanie COVID-19”.

podstawie art. 31 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych²⁵, decyzją Prezesa Rady Ministrów, który jej wykonanie powierzył Ministrowi Finansów. Powyższymi blokadami objęto m.in. środki pochodzące z rezerw celowych budżetu państwa (poz. 29, 49, 73 w dziale 801) na kwotę 5.263 tys. zł. Blokad środków dokonano w okresie październik – grudzień²⁶. Zablokowane środki dotyczyły zaplanowanych przede wszystkim wydatków na wynagrodzenia bezosobowe, bieżące remontów, podróże służbowe, i nie wpłynęły na realizację zadań w części 24.

(akta kontroli str. 265-283)

Przeciętne zatrudnienie w części 24, w przeliczeniu na pełne etaty, w 2020 r. wyniosło 19 754 osób²⁷ i było wyższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2019 r. o 174 osoby. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto²⁸ w 2020 r. wynosiło 5 838,12 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2019 r. było wyższe o 412,7 zł, tj. 7,6%.

Przeciętne zatrudnienie w 2020 r. u dysponenta III stopnia (dział 750 – urząd obsługujący Ministra), w przeliczeniu na pełne etaty, wyniosło 449 osób, tj. o cztery osoby mniej, niż w 2019 r. Na wynagrodzenia w dziale 750 wydatkowano 42 555,6 tys. zł i była to kwota o 72,3 tys. zł niższa w stosunku do 2019 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w MKiDN wyniosło 7 893,1 zł i w porównaniu z 2019 r. było niższe o 93,9 zł, tj. o 1,2%.

W 2020 r. zawarto 23 umowy zlecenia na łączną kwotę 701,4 tys. zł, w tym na zadania podstawowe oraz pięć umów o dzieło na łączną kwotę 48 tys. zł. W stosunku do roku 2019 poniesiono niższe wydatki na umowy zlecenia o 172,4 tys. zł. Wykonywało je o 9 osób mniej niż w 2019 r.

(akta kontroli str. 805-813, 1200-1204)

W związku z sytuacją epidemiologiczną w 2020 r., w MKiDN w trybie zdalnym pracowało, w okresie od marca do grudnia, średnio 89,6% pracowników (udział procentowy osób zatrudnionych zdalnie najniższy 80% w marcu, najwyższy 94,3% w grudniu). Sposób wykonywania pracy zdalnej przez pracowników MKiDN został określony na podstawie § 4 zarządzenia Nr 3/2020 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 marca 2020 r.²⁹ (zaktualizowanego następnie zarządzeniem Nr 6/2020 Dyrektora Generalnego z dnia 6 kwietnia 2020 r.) w sprawie wprowadzenia Instrukcji postępowania w związku z ryzykiem wystąpienia koronawirusa (SARS-CoV-2) na terenie Urzędu obsługującego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz w sprawie czynności realizowanych w celu zapewnienia ciągłości kierowania w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego pracownicy sukcesywnie otrzymywali polecenia pracy zdalnej³⁰. Z tytułu wykonywania pracy zdalnej pracowników poniesiono dodatkowe wydatki na zakup sprzętu do pracy zdalnej i wideokonferencji w wysokości 346,8 tys. zł. Powstałe oszczędności w wysokości 140,2 tys. zł, wynikały m.in. z mniejszego zużycia papieru do drukarek, artykułów biurowych, mniejszym zużyciem wody do dystrybutorów oraz paliwa w samochodach służbowych. Zmniejszyło się również zużycie energii elektrycznej, jednak ze względu na podwyżkę energii w 2020 r., nie odnotowano z tego powodu oszczędności³¹.

(akta kontroli str. 14-20)

²⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1842 (dalej: ustawa o COVID-19).

²⁶ 9 decyzji w grudniu Ministra w wysokości 5763,6 tys. zł, jedna Ministra Finansów w listopadzie w wysokości 40 897 tys. zł oraz jedna decyzja w październiku Ministra na 8 zł.

²⁷ Dotyczy pracowników zatrudnionych w MKiDN oraz w instytucjach podległych Ministrowi lub przez niego nadzorowanych (m.in. w archiwach państwowych, uczelniach i szkołach artystycznych).

²⁸ Łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym.

²⁹ Zarządzenie niepublikowane.

³⁰ Dokumenty te określają w szczególności zasady pracy zdalnej, sposoby komunikacji, dostarczania efektów pracy zdalnej, używania do pracy sprzętu i łącza internetowego służbowego bądź prywatnego.

³¹ Z 890 966 kWh do 784 768 kWh, wzrost stawki za 1 kWh netto z 0,2155 do 0,3348 zł.

Badaniem szczegółowym objęto trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, na łączną kwotę 516,9 tys. zł (w 2020 r. poniesiono z tego tytułu wydatki w wysokości 475,5 tys. zł), z czego dwa zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego (usługa tłumaczeń pisemnych oraz usługa druku i dostawy publikacji) oraz jedno zamówienie antycovidowe³² (zakup komputerów przenośnych). W ramach powyższego badania nie stwierdzono nieprawidłowości. Rzetelnie prowadzono dokumentację postępowań, a rozliczenia prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych.

Szczegółowym badaniem objęto 53 zapisów księgowych na łączną kwotę 15 394,2 tys. zł, tj. 12,6% wydatków dysponenta III stopnia, w tym 15 316,8 tys. zł wylosowanych z systemu księgowego zapisów konta 130 – Rachunek bieżący jednostki (urzędu obsługującego Ministra), z zastosowaniem metody MUS³³ oraz 77,4 tys. zł w ramach doboru celowego. Objęte badaniem wydatki zostały sprawdzone pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności. Stwierdzono, że ich realizacja była zgodna z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, nie stwierdzając tym samym nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 1138-1199, 1278-1429)

Zobowiązania w części 24 na koniec 2020 r. wyniosły 82 155,9 tys. zł³⁴ (w tym zobowiązania dysponenta III stopnia – 4 209,8 tys. zł) i wynikały głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

(akta kontroli str. 803-804, 1094-1098)

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19³⁵ zgłosił, do rozporządzenia w sprawie wydatków, które w roku 2020 nie wygasają z upływem roku budżetowego, wydatki w wysokości 801 539,6 tys. zł (na realizację 186 zadań), w tym wydatki majątkowe – 737 834 tys. zł, wydatki bieżące – 905,6 tys. zł, dotacje – 61 000 tys. zł, oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych – 1 800 tys. zł.

W ramach zadań, które zostały ujęte w ustawie budżetowej na rok 2020 przed nowelizacją zgłoszono do wydatków niewygasających 36 zadań. Wartość początkowa na ww. zadania zaplanowano w wysokości 556 160,6 tys. zł. Nowelizacją ustawy budżetowej dokonano zwiększenia środków finansowych na kontynuację 10 zadań (57 653 tys. zł) oraz na kontynuację dziewięciu zadań dokonując zmian wewnętrznych na wydatkach majątkowych i wydatkach bieżących zwiększając środki finansowe o 47 128,7 tys. zł. Plan po zmianach dla ww. zadań wyniósł 371 008,7 tys. zł. Do wydatków niewygasających zgłoszono niezrealizowaną ich kwotę w wysokości 216 193,2 tys. zł (58,3%).

Do planu finansowego wydatków w części 24, wprowadzono 100 zadań, które nie zostały przewidziane w ustawie budżetowej na rok 2020 przed nowelizacją i jej nowelizacji, a które potem zostały ujęte w wykazie wydatków niewygasających. Zmiany tej dokonano na podstawie zwiększeń z rezerwy ogólnej i rezerw celowych budżetu państwa w wysokości łącznej 132 029,7 tys. zł (25 zadań), zwiększeń wewnętrznych z innych wydatków majątkowych w wysokości 154 749,8 tys. zł (75 zadań) oraz dwóch zwiększeń z wydatków bieżących – 61.050 tys. zł. Plan po zmianach dla ww. zadań wyniósł 347 310,3 tys. zł. Do wydatków niewygasających zgłoszono niezrealizowaną ich kwotę w wysokości 336 503,1 tys. zł (96,9%). Dotyczyło to takich zadań m.in. jak: Budowa Muzeum Historii Polski – kontynuacja poza programem wieloletnim Rady Ministrów (55 405 tys. zł), zadań realizowanych w ramach Programu Ministra Ochrona Zabytków (61 000 tys. zł), Zakup

³² Pod pojęciem zamówień antycovidowych należy rozumieć zamówienia publiczne niezbędne do przeciwdziałania COVID-19/ zamówienia publiczne udzielane w związku z zapobieganiem lub zwalczaniem epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 oraz inne zamówienia, do udzielenia których, na mocy przepisów tarcz antykrzysowych, nie było obowiązku stosowania upzp (np. zamówienia, o których mowa w art. 6 ust. 2, art. 15za ustawy o COVID-19).

³³ Z ang. *Monetary Unit Sampling* – metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji.

³⁴ 97% dotyczyło wydatków bieżących, tj. 79 882,9 tys. zł a pozostała część wydatków majątkowych.

³⁵ Dz. U. poz. 1747.

nieruchomości przy ul. Mazowieckiej 2/4 w Warszawie na siedzibę Narodowego Instytutu Dziedzictwa (49 208 tys. zł).

Nowelizacją ustawy budżetowej z dnia 28 października 2020 r. wprowadzono do realizacji 50 nowych zadań (w wysokości 240 374 tys. zł), których zaplanowane wydatki zgłoszono do wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego. Na ww. zadania dokonano 10 zwiększeń (z rezerwy celowej, zwiększeń wewnętrznych z innych wydatków majątkowych i wydatków bieżących) na łączną kwotę 17 107,3 tys. zł. Plan po zmianach dla ww. zadań wyniósł 256 873,3 tys. zł. Do wydatków niewygasających zgłoszono niezrealizowaną ich kwotę w wysokości 248 843,3 tys. zł. (96,9%). Dotyczyło to takich zadań m.in. jak: Opracowanie założeń i kompleksowa realizacja wystawy stałej do Muzeum „Pamięć i Tożsamość” im. Św. Jana Pawła II w Toruniu (60 000 tys. zł), Program Wieloletni „Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE w Toruniu” (32 000 tys. zł). Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie – roboty dodatkowe poza programem wieloletnim Rady Ministrów (25 391 tys. zł).

Wprowadzenie do nowelizacji nowych zadań, dokonanie dodatkowego ich zwiększenia jak również wprowadzenia nowych zadań, które nie zostały ujęte w ustawie budżetowej na rok 2020 przed nowelizacją i jej nowelizacji w następstwie czego i tak nie zostały one zrealizowane w 96,9% w 2020 r. miało na celu według wyjaśnień Dyrektora Departamentu Finansowego, Wojciecha Kwiatkowskiego, „zapewnienie środków do pobudzenia i dalszej stymulacji rozwoju polskiej gospodarki, osłabionej przez pandemię, to było jednym z głównych celów nowelizacji ustawy budżetowej na 2020 rok. Informacja o tym była podawana przez rząd i znalazła się w uzasadnieniu do projektu ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2020. Aby zrealizować ww. cel, rząd zwiększył budżet na inwestycje, w tym na inwestycje finansowane przez dysponenta cz. 24.

Z uwagi na fakt, że nowelizacja ustawy budżetowej miała miejsce jesienią ubiegłego roku, ujęcie w niej zadań inwestycyjnych związanych z budownictwem było zasadne jedynie przy założeniu, że termin wykorzystania środków zostanie wydłużony do 30 listopada 2021 roku. Zadania inwestycyjne finansowane z budżetu państwa, m.in. z uwagi na proces zamówień publicznych czy też ich czasochłonność, w większości przypadków nie są możliwe do wykonania w kilka tygodni. Mając powyższe na uwadze, Ministerstwo Finansów (MF) już wcześniej (tzn. zanim weszła w życie nowelizacja ustawy budżetowej) przygotowało zmianę art. 181 ustawy o finansach publicznych w zakresie wydłużenia wydatkowania środków pochodzących z ustawy budżetowej 2020 r. – do 30 listopada 2021 r. (zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19, niezrealizowane wydatki z 2020 roku mogły być dokonane do 30 listopada 2021).

W związku z powyższym, w zestawieniu zadań MKiDN do sfinansowania z nowelizacji budżetu roku 2020 uwzględniono zadania wstępnie planowane na rok 2021. Dotyczyło to zadań, które były kontynuacją zadań zaplanowanych w ustawie budżetowej przed nowelizacją na 2020 r., w tym na które dokonano zwiększeń, w wysokości 99 534,6 tys. zł, zadań wprowadzonych nowelizacją ustawy budżetowej na 2020 r. – w wysokości 161 630 tys. zł, zadań wprowadzonych po nowelizacji ustawy budżetowej w wyniku zwiększeń z rezerw, zwiększeń wewnętrznych – o wartości 215 867,1 tys. zł”.

(akta kontroli str. 515-751)

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw³⁶ w Banku Gospodarstwa Krajowego tworzy się Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, zwany dalej „Funduszem”, w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych

³⁶ Dz. U. poz. 658, ze zm.

nimi sytuacji kryzysowych³⁷. Na podstawie upoważnienia w art. 65 ust. 29 ww. ustawy Rada Ministrów wydała rozporządzenie z dnia 30 września 2020 r. w sprawie wsparcia finansowego jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca³⁸ (projekt ww. rozporządzenia został opracowany w MKiDN). Wydanie rozporządzenia w sprawie wsparcia było poprzedzone konsultacjami publicznymi, ogłoszonymi w dniu 31 sierpnia 2020 r. przez Podsekretarza Stanu w MKiDN.

(akta kontroli str. 1520, 1526-1541)

Rozporządzenie w sprawie wsparcia w § 2 ust. 1 określa trzy rodzaje podmiotów (jednostek), które mogły ubiegać się o udzielenie wsparcia: samorządowe instytucje artystyczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej³⁹; organizacje pozarządowe w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁴⁰ (prowadzące działalność w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca; przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców⁴¹ (prowadzący działalność gospodarczą w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca, w tym usług wspomagających tę działalność przez organizację zaplecza technicznego. Na wsparcie finansowe podmiotów prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 przeznaczono kwotę 400 mln zł.

Stosownie do § 2 ust. 3 i 4 rozporządzenia w sprawie wsparcia, wniosek składa się do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub wskazanych państwowych instytucji kultury podległych ministrowi, który wskazując państwowe instytucje, określa dziedzinę, w której instytucja udziela wsparcia finansowego. Zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wsparcia regulamin oceny wniosków nadany przez ministra lub państwową instytucję jest ogłaszany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra lub państwowej instytucji. Regulamin nadany przez państwową instytucję podlega zatwierdzeniu przez ministra.

Prace nad regulaminem oceny wniosków były prowadzone przez zespół o charakterze roboczym, w skład którego wchodził przedstawiciel Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego w Warszawie (dalej: IT), Instytutu Muzyki i Tańca w Warszawie (dalej: IMiT) oraz MKiDN. Ze strony MKiDN w pracach uczestniczyły trzy osoby: Dyrektor Departamentu Narodowych Instytucji Kultury (dalej: DNIK), Zastępca Dyrektora Departamentu Własności Intelektualnej i Mediów oraz radca prawny w Biurze Dyrektora Generalnego. NIK zwraca uwagę, że w MKiDN nie znajduje się dokumentacja prac zespołu w postaci np. notatek, czy protokołów z posiedzeń. W wyniku prac zespołu został opracowany projekt „Regulaminu wsparcia finansowego jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19” (dalej: Regulamin wsparcia). Załącznikami do Regulaminu wsparcia były: wzór umowy, wzór deklaracji o bezstronności, a w załączniku nr 3 określono kryteria oceny wniosków (formalne i merytoryczne).

(akta kontroli str. 1523-1525, 1584-1587, 1590-1593, 1776-1779, 1981-1986)

Informacje otrzymane od Dyrektora IMiT oraz Dyrektora IT na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK, nie pozwalają na jednoznaczne stwierdzenie, który z ww. podmiotów w jakim zakresie odpowiadał za opracowanie Regulaminu wsparcia, w tym kryteriów merytorycznych wsparcia. W sprawie, w jakim zakresie IT odpowiadał za opracowanie Regulaminu wsparcia, w szczególności za określenie w załączniku nr 3 do ww. Regulaminu kryteriów merytorycznych oraz skali punktowej związanej z ww. kryteriami Dyrektor IT wyjaśniła, że Regulamin wsparcia powstawał w toku wielu spotkań, praca miała charakter zespołowy. Natomiast Dyrektor IMiT wyjaśniła, że IMiT uczestniczył aktywnie w opracowaniu projektu Regulaminu wsparcia oraz uczestniczył także w pracach nad kryteriami oceny wniosków, zawartymi w załączniku do tego Regulaminu. W powyższej

³⁷ Dz. U. poz. 374, ze zm.

³⁸ Dz. U. poz. 1729, dalej rozporządzenie w sprawie wsparcia.

³⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 194, ze zm.

⁴⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, ze zm.

⁴¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 16.

sprawie Zastępcy Dyrektora DNIK wyjaśniła, że: „Opracowanie Regulaminu wsparcia było zadaniem wspólnym IT oraz IMiT, gdyż regulamin FWK nie ma charakteru dziedzinowego. Projekt części normatywnej, kryteria merytoryczne oraz skala punktowa były przedmiotem dyskusji i wymiany opinii wszystkich uczestników spotkań. Nie można przesądzić, która z instytucji odpowiada za ukształtowanie kryteriów dotyczących przedsiębiorców, podobnie jak samorządowych instytucji kultury czy NGO”.

(akta kontroli str. 1584-1593, 1776-1779, 1981-1986)

Pismem z dnia 6 października 2020 r. Dyrektorzy IT oraz IMiT przesłali Ministrowi ostateczną wersję Regulaminu wsparcia z prośbą o jego akceptację. Jednocześnie w piśmie tym wskazano, że dokument został zweryfikowany przez zespoły MKiDN, IT, IMiT oraz współpracujących z nimi ekspertów prawnych. W piśmie tym występuje nazwa „Fundusz Wsparcia Kultury” (dalej: FWK), która, jak wynika z informacji przekazanych przez Zastępcę Dyrektora Departamentu Własności Intelktualnej i Mediów (dalej: DWIM) Łukasza Ciołko, jest „nazwą handlową”.

(akta kontroli str. 1523-1525)

Pismem z dnia 7 października 2020 r., skierowanym do Dyrektorów IT oraz IMiT Minister poinformował, że potwierdza uzgodnienie przesłanego projektu wraz z załącznikami. Przed zatwierdzeniem regulaminu oceny wniosków (wraz z załącznikami) została przeprowadzona analiza jego zapisów pod względem formalno-prawnym przez radcę prawnego w Biurze Dyrektora Generalnego MKiDN.

(akta kontroli str. 1544a)

W dniu 7 października 2020 r. Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu wskazał IT oraz IMiT do realizacji zadań wynikających z rozporządzenia w sprawie wsparcia oraz upoważnił dyrektorów tych instytucji kultury do przyjmowania i oceny wniosków o udzielenie wsparcia, podejmowania decyzji o udzielaniu wsparcia, zawierania umów z beneficjentami, ich rozliczania oraz kontrolowania beneficjentów. Przed powierzeniem realizacji zadań wynikających z rozporządzenia w sprawie wsparcia IT oraz IMiT nie zostały w MKiDN zidentyfikowane ryzyka związane z realizacją zadań wynikających z tego rozporządzenia przez ww. instytucje kultury oraz nie zostały wprowadzone dodatkowe mechanizmy kontrolne służące prawidłowej realizacji zadań przez IMiT oraz IT. W powyższej sprawie Zastępcą Dyrektora DNIK Katarzyna Saks wyjaśniła, że: „IT i IMiT to państwowe instytucje kultury, których statutowe zadania, dziedzinowe kompetencje oraz zgromadzone doświadczenie w zarządzaniu projektami (w tym dotacyjnymi programami MKiDN) w pełni odpowiadają powierzonymu w ramach FWK zadaniu, dlatego ich udział został przewidziany już na etapie przepisu ustawowego. Należy podkreślić, że IT i IMiT są autorami koncepcji FWK, jako działania pomocowego i w tej roli występują publicznie od dnia 5 sierpnia 2020 r. (...) oba Instytuty brały aktywny udział w opracowaniu założeń Funduszu Wsparcia Kultury, następnie tworzyły projekt regulaminu, kryteria merytoryczne oraz skalę punktową, czyli dokumenty, które były podstawą funkcjonowania FWK. Jednocześnie oba Instytuty były przygotowane merytorycznie i organizacyjnie do wykonania powierzonych im zadań w zakresie przyjmowania wniosków i ich oceny. Monitoring MKiDN był sprawowany na bieżąco poprzez udział przedstawicieli MKiDN w roboczych dyskusjach nad wypracowaniem narzędzi do realizacji koncepcji FWK, a także poprzez udział przedstawicieli Ministra w regulaminowej komisji FWK. Ponadto Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego sprawuje stały nadzór nad obydwooma Instytutami wynikający z odrębnych przepisów”.

(akta kontroli str. 1521-1522, 1981-1986)

Zgodnie z § 7 ust. 5 Regulaminu wsparcia zespół ekspertów powoływany jest przez dyrektora państwowej instytucji kultury. W przypadku zaistnienia prawdopodobieństwa konfliktu interesów każdy członek zespołu ekspertów jest zobowiązany do zgłoszenia tego faktu dyrektorowi państwowej instytucji kultury, który podejmuje decyzję o wyłączeniu członka zespołu ekspertów (§ 7 ust. 7 i 8 Regulaminu wsparcia). W dniu 12 października 2020 r. Dyrektor IT wydała decyzję w sprawie powołania w Instytucie Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego Zespołu Ekspertów FWK do oceny wniosków o udzielenie wsparcia finansowego jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru,

muzyki lub tańca ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. W skład zespołu ekspertów weszło 30 osób. W pięciu przypadkach Dyrektor IT wydała decyzje w sprawie wyłączenia członków zespołu ekspertów z uwagi na możliwość konfliktu interesów. W przypadku IMiT nie został w sposób formalny powołany zespół ekspertów. Jak wyjaśniła Dyrektor IMiT, do współpracy eksperckiej nabór prowadzono poprzez kierowanie indywidualnych zaproszeń do osób merytorycznych i poważanych w środowisku artystycznym. Z dziewięcioma osobami zostały zawarte umowy o świadczenie usług, których przedmiotem było rozpatrywanie oraz ocena wniosków, przy czym w pięciu przypadkach umowy nie zostały opatrzone datami ich zawarcia. W sprawie, z jakich względów nie została wydana formalna decyzja o powołaniu zespołu ekspertów do oceny wniosków Dyrektor IMiT wyjaśniła, że: „Wybór członków zespołu ekspertów ds. oceny wniosków został przeprowadzony w sposób zgodny z prawem. Przepisy nie nakładały na Dyrektora IMiT obowiązku wykonania dodatkowej czynności w postaci wydania osobnego dokumentu w tej sprawie. Z członkami zespołu ekspertów zostały zawarte umowy, co oznacza, że fakt powołania, tj., wyznaczenia tych osób przez Dyrektora IMiT jest niewątpliwie zarówno co do składu osobowego zespołu ekspertów, jak i co do warunków współpracy nawiązanej z nimi przez IMiT”. Natomiast w kwestii nieopatrzenia w pięciu na dziewięć przypadków umów z ekspertami datami ich zawarcia Dyrektor IMiT wyjaśniła m.in., że brak wskazania daty w niektórych umowach z ekspertami stanowi przeoczenie wynikające zwłaszcza z nadzwyczajnej dynamiki towarzyszącej organizowaniu zespołu FWK oraz utrudnień związanych z pandemią. W trzech przypadkach zostało zgłoszone Dyrektorowi IMiT prawdopodobieństwo konfliktu interesów, a osoby których to dotyczyło, nie brały udziału w ocenie wniosków podmiotów, w stosunku do których zgłosili konflikt interesów.

(akta kontroli str. 1584-1593, 1704-1739, 1776-1779, 1923-1927, 1942-1945)

W dniu 13 listopada 2020 r. została ogłoszona lista beneficjentów wsparcia Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, która jest dostępna (w formacie pdf) na stronie www.gov.pl. Jak wynika z wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora IMiT oraz Dyrektora IT, jest to pierwotnie ogłoszona lista beneficjentów wsparcia, przed dokonaniem jej modyfikacji. Nie została podana do publicznej wiadomości lista beneficjentów wsparcia po modyfikacji. W sprawie przyczyn niepodania do publicznej wiadomości listy beneficjentów wsparcia po modyfikacji Zastępca Dyrektora DNIK wyjaśniła, że: „Lista beneficjentów nie podlegała podaniu do publicznej wiadomości na podstawie konkretnego przepisu prawa, dotyczącego tego działania pomocowego. Była to zatem decyzja własna Ministra oraz dyrektorów IT i IMiT, zrealizowana w dniu 13 listopada 2020 r. (...) W wyniku wątpliwości zgłoszonych do MKiDN po opublikowaniu informacji w dniu 13 listopada 2020 r., Minister, w trybie nadzoru nad podległymi instytucjami kultury, zalecił wszechstronną weryfikację przyznanych dofinansowań, która trwała w listopadzie i grudniu 2020 r., w wyniku czego decyzje o przyznaniu dofinansowania i zawarciu umowy miały charakter indywidualny i były rozłożone w czasie (II połowa listopada 2020 – w II połowa grudnia 2020). Ponadto należy zauważyć, że zgodnie ze stanowiskiem prawnym przekazany przez IMiT: »Ostateczna lista beneficjentów zawierałaby informacje stanowiące zasób danych pozwalających na zrekonstruowanie parametrów finansowych działalności z dziedziny teatru, muzyki lub tańca prowadzonej przez podmioty, którym udzielono wsparcia na podstawie Rozporządzenia [w sprawie wsparcia]. Wycinkowe dane finansowe dotyczące jedynie działalności danego uczestnika rynku w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca nie podlegają ujawnieniu w wyspecyfikowanej postaci w żadnym z przewidzianych przez prawo trybie ujawniania indywidualnych danych finansowych. Modele alokowania przychodów, w tym dysponowania sumą przychodów dla potrzeb efektywnego kształtowania struktury przychodów i kosztów w ramach określonego wycinka działalności – stanowią bezspornie tajemnicę przedsiębiorcy, zapewniającą mu możliwość budowania przewagi konkurencyjnej. Lista beneficjentów stanowiłaby przekrojowe, uporządkowane zestawienie pozwalające osobom trzecim odtworzyć wzajemne relacje pomiędzy podmiotami prowadzącymi działalność w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca, w zakresie przychodów uzyskiwanych z tytułu tej właśnie działalności. Ulokowanie danego podmiotu w ramach tego rodzaju struktury mogłoby wpłynąć na postrzeganie tego podmiotu na rynku, a nadto zostać wykorzystane w sposób nieuprawniony do budowania przewagi konkurencyjnej przez osoby trzecie»”.

(akta kontroli str. 1584-1587, 1594-1679, 1780-1789, 1981-1986)

W kwestii kryteriów, na podstawie których dokonano modyfikacji listy beneficjentów wsparcia w stosunku do pierwotnie ogłoszonej listy Dyrektor IMiT wyjaśniła, że: „Modyfikacje dotyczące wstępnej listy beneficjentów wynikały z zastosowania do wykazu beneficjentów ostatecznej, maksymalnej kwoty indywidualnego wsparcia, jakie mogło być przyznane pojedynczemu beneficjentowi. Pozostałe kwoty wsparcia uległy proporcjonalnej redukcji. Należy w tym miejscu podkreślić, że we wszystkich materiałach dotyczących FWK oraz przepisach prawa dotyczących FWK w sposób wyraźny unormowano wyłącznie górny limit wsparcia, jaki mógł zostać ostatecznie przyznany wnioskodawcy. Nie unormowano żadnego minimalnego pułapu wsparcia gwarantowanego. Uzupełniając zrewidowano także zadeklarowane przez wnioskodawców koszty kwalifikowane. Ponownie zweryfikowano wnioski złożone przez wspólników spółek cywilnych. (...) Dla wnioskodawców działających w ramach spółek cywilnych niekiedy nie było jasne w jaki sposób wnioskować o udzielenie wsparcia, co doprowadziło do nieporozumień w toku oceny i kwalifikacji wniosków, a w niektórych przypadkach – do przedwczesnego odrzucenia wniosku na etapie oceny formalnej”. W tej samej sprawie Dyrektor IT wyjaśniła, że: „Podczas powtórnej weryfikacji poddano analizie m.in. zgodność oświadczeń składanych przez beneficjentów z ich faktycznym profilem działalności. Komisja uwzględniła część argumentów, które padły podczas publicznej debaty o FWK, m.in. argumenty dotyczące społecznego oddziaływania przyznanego dofinansowania. Weryfikacji podlegał profil działalności danego podmiotu oraz zasadność przedstawionych we wnioskach kosztów i prawidłowość przeznaczenia kwot wsparcia finansowego”.

(akta kontroli str. 1584-1587, 1590-1593, 1776-1779)

W dniu 12 października 2020 r. została pomiędzy Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego a Instytutem Teatralnym zawarta umowa nr 177/DF-VII/2020 dotycząca udzielenia dotacji celowej na wydatki bieżące ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z budżetu państwa, której przedmiotem było udzielenie dotacji celowej na sfinansowanie zadania pn. pokrycie kosztów związanych z obsługą organizacyjno-finansową wniosków w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Zgodnie z § 1 ust. 3 umowy termin wykonania działań, na które została udzielona dotacja, został ustalony od dnia 4 września 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., a umowa weszła w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązującą od dnia 4 września 2020 r. Zgodnie z umową wysokość udzielonej dotacji wyniosła 707.220 zł. W dniu 19 października 2020 r. została pomiędzy Ministrem a Instytutem Muzyki i Tańca zawarta umowa nr 181/DF-VII/2020 dotycząca udzielenia dotacji celowej na pokrycie kosztów związanych z obsługą organizacyjno-finansową wniosków w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Zgodnie z umową, wysokość udzielonej dotacji wyniosła 857,5 tys. zł. Ostatecznie, uwzględniając aneksy nr 1 i 2 z dnia 28 grudnia 2020 r. do umowy nr 177/DF-VII/2020 oraz aneks nr 1 do umowy nr 181/DF-VII/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. wysokość dotacji udzielonej IT wyniosła 767,2 tys. zł, a IMiT 1 019,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 1545-1558i)

Z rozliczenia dotacji z dnia 1 lutego 2021 r. wynika, że w przypadku IT zawarto 589 umów z beneficjentami wsparcia, a całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 708.928,65 zł. Natomiast zgodnie z rozliczeniem dotacji z dnia 12 lutego 2021 r. w przypadku IMiT zawarto 1567 umów z beneficjentami wsparcia, a całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 1.019.349 zł. Wg stanu na dzień 24 marca 2021 r. zostało zatwierdzone rozliczenie dotacji celowej udzielonej IT, natomiast w przypadku IMiT w dniu 23 marca 2021 r. do MKiDN wpłynęła korekta rozliczenia, zgodnie z którą została zwrócona kwota 27.675 zł wraz z odsetkami. Wg stanu na dzień 24 marca 2021 r. sprawa zatwierdzenia rozliczenia dotacji celowej udzielonej IMiT była w toku.

(akta kontroli str. 1584-1593, 1776-1779, 1987-2004i, 2009)

Zgodnie z § 10 ust. 4 i 5 Regulaminu wsparcia, beneficjenci mieli obowiązek przedłożyć w terminie do dnia 15 stycznia 2021 r. informację o wykorzystaniu wsparcia finansowego. Dyrektor IMiT wyjaśniła, że do dnia 15 stycznia 2021 r. informację o wykorzystaniu wsparcia finansowego złożyło 1556 beneficjentów, natomiast Dyrektor IT wyjaśniła, że informację

złożyło 538 beneficjentów, natomiast sześciu beneficjentów złożyło sprawozdania po terminie.

(akta kontroli str. 1584-1593, 1776-1779)

Stosownie do § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wsparcia IMiT oraz IT były zobowiązane do przekazania Ministrowi, w terminie 14 dni od dnia rozpatrzenia wszystkich wniosków złożonych w naborze wniosków, informacji o kwocie przyznanego wsparcia finansowego w podziale na poszczególne jednostki. Powyższe informacje nie zostały przekazane.

(akta kontroli str. 4204-4208)

Zgodnie z art. 175 ust. 1 pkt 1-4 ufp dysponenti części budżetowych sprawują nadzór oraz kontrolę: nad całością gospodarki finansowej podległych im jednostek organizacyjnych, w tym nad dokonywaniem przez te jednostki wstępnej oceny celowości poniesionych wydatków oraz realizacją właściwych procedur; wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa; realizacji zadań finansowanych z budżetu państwa; efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym na podstawie mierników stopnia realizacji celów.

W celu realizacji działań nadzorczych i kontrolnych w zakresie planu finansowego, w tym w układzie zadaniowym, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego wydał w dniu 30 października 2013 r. zarządzenie w sprawie nadzoru i kontroli nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa⁴².

Dysponent główny dokonywał oceny stopnia realizacji zadań finansowanych środkami dotacji budżetu państwa oraz oceny realizacji umów na zadania finansowane z dotacji celowych – według zasad określonych w rozdziale 3. Sprawozdawczość oraz ocena realizacji umów na zadania finansowane z dotacji celowych ww. zarządzenia w sprawie nadzoru i kontroli nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa.

W obszarze wydatków były przeprowadzane okresowe analizy, o których mowa w art. 175 ust. 2 pkt 2-5 ufp, w wyniku których została sporządzona „Informacja o wykonaniu budżetu państwa i budżetu środków europejskich w cz. 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” za I półrocze i III kwartały 2020 r., a także „Ocena jednostek podległych Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2020 roku” oraz „Ocena jednostek podległych Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego za okres od 1 stycznia do 30 września 2020 roku”.

(akta kontroli str. 332-511)

W 2020 r. Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli MKiDN przeprowadziło 16 kontroli⁴³ w jednostkach podległych Ministrowi lub przez niego nadzorowanych, w tym w: 14 instytucjach kultury, dwóch wojewódzkich urzędach ochrony zabytków, jednym instytucie badawczym, Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie.

(akta kontroli str. 512-514)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Minister nie przekazał do Prezesa Rady Ministrów zbiorczej informacji o kwocie przyznanego wsparcia finansowego, z uwzględnieniem podziału na podmioty udzielające tego wsparcia i kwoty wsparcia w poszczególnych dziedzinach, do czego zobowiązuje go § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wsparcia.

W sprawie przyczyn nieprzekazania Prezesowi Rady Ministrów zbiorczej informacji o kwocie udzielonego wsparcia finansowego Minister wskazał, że tryb procedowania określony w § 10 rozporządzenia w sprawie wsparcia „uległ modyfikacji z uwagi na nadzwyczajne okoliczności towarzyszące postępowaniu, realizowanemu przez Instytut Muzyki i Tańca w Warszawie oraz Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszeńskiego w Warszawie. W dniu 13 listopada 2020 r. ww. instytucje kultury ujawniły zestawienie indywidualnych decyzji finansowych w przedmiocie wsparcia. W związku z dyskusją publiczną, jaka została

⁴² Dz. Urz. MKiDN poz. 43.

⁴³ Kontrole w zakresie gospodarki finansowej dotyczyły lat wcześniejszych (2018-2019). Dwie kontrole dotyczyły okresu 2019-2020, którego przedmiotem było „Bezpieczeństwo teleinformatyczne”.

zainicjowana wskutek ujawnienia ww. zestawienia, postanowiłem wstrzymać realizację wypłat ze środków tzw. Funduszu Wsparcia Kultury i poleciłem przeprowadzenie postępowania weryfikacyjnego w tej sprawie. Z uwagi na fakt, że postępowanie weryfikacyjne zostało przeprowadzone przed przekazaniem przez państwowe instytucje informacji o kwocie przyznanego wsparcia finansowego w trybie przewidzianym w § 10 ust. 1 rozporządzenia, a w wyniku przeprowadzenia postępowania weryfikacyjnego dysponowałem pełną wiedzą w ww. zakresie - informacja, o której mowa w § 10 ust. 1 rozporządzenia nie została odrębnie przekazana w trybie określonym w tym przepisie. W to miejsce, państwowe instytucje otrzymały instrukcje co do zasad wnioskowania o przekazanie środków i złożyły takie wnioski zgodnie z instrukcją, drogą elektroniczną. Następnie dokonano przekazania środków do państwowych instytucji, w wysokości odpowiadającej wartościom ustalonym wskutek przeprowadzonego postępowania weryfikacyjnego, bez publikowania informacji o indywidualnych decyzjach finansowych odnoszących się do wnioskodawców”.

Zdaniem NIK, nie można było dokonać modyfikacji trybu procedowania wynikającego z rozporządzenia w sprawie wsparcia bez uprzedniej nowelizacji tego rozporządzenia.

(akta kontroli str. 1973-1974, 2005-2008, 4202-4203, 4206-4207)

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej zaplanowano wydatki budżetu środków europejskich w części 24 w wysokości 378 648 tys. zł. Kwota ta została zwiększona środkami z rezerw celowych w wysokości 223 218,9 tys. zł (poz. 98) do kwoty 601 866,9 tys. zł. Zwiększeń dokonano w związku z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ) na: wypłatę refundacji i zaliczek dla 60 beneficjentów realizujących projekty konkursowe i indywidualne (działania 8.1 i 8.2) – 218 718,9 tys. zł, oraz realizację projektu pn. „Kompleksowa modernizacja energetyczna wybranych państwowych placówek szkolnictwa artystycznego w Polsce” (poddziałanie 1.3.1) – 4 500 tys. zł.

Minister – na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt 2 upf – dokonał w grudniu 2020 r. blokady wydatków z budżetu środków europejskich na łączną kwotę 873,1 tys. zł. Przyczyną blokady były niższe niż zakładane wydatki na podróże służbowe, szkolenia stacjonarne, a także oszczędności dotyczące wynagrodzeń i utrzymania stanowisk pracy.

Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 518 144,8 tys. zł, co stanowiło 86% planu po zmianach. W porównaniu z 2019 r. wydatki były mniejsze o 186 069,5 tys. zł, tj. o 26,4%. Wydatki z budżetu środków europejskich ponoszono w ramach: POIiŚ – 506 793,8 tys. zł, Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 (POPC) – 2 313,7 tys. zł, Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020 (POWER) – 211,2 tys. zł, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 (MFE OG) – 8 523,6 tys. zł, Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 (NMF) – 302,4 tys. zł.

Szczegółową kontrolą objęto wydatki dysponenta III stopnia z budżetu środków europejskich o łącznej wartości 65,6 tys. zł, co stanowiło 7,5% wydatków budżetu środków europejskich w urzędzie obsługującym Ministra poniesionych w 2020 r. (877,3 tys. zł). Badane wydatki dotyczyły usług gastronomicznych i noclegowych dla uczestników seminarium dopasowującego (match-making seminar), zorganizowanego w celu nawiązywania współpracy pomiędzy podmiotami z Polski oraz państw darczyńców (Norwegii, Islandii i Lichtensteinu) na rzecz realizacji projektów partnerskich. Poddane kontroli wydatki zostały poniesione w okresie kwalifikowalności, były zgodne z przeznaczeniem określonym w zawartych porozumieniach i prawidłowo udokumentowane. Nie stwierdzono opóźnień w dokonaniu płatności za wykonanie umów.

(akta kontroli str. 1430-1512)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie części 24 budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2020 r. w zakresie wydatków. Wydatki realizowane były w sposób

celowy, gospodarny i rzetelny oraz z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, w szczególności określonymi w ufp oraz w Pzp.

Stwierdzona nieprawidłowość, polegająca na niezrealizowaniu przez Ministra obowiązku wynikającego z przepisu powszechnie obowiązującego prawa, nie miała wpływu na ocenę wykonania wydatków w części 24.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

3. Sprawozdawczość

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za 2020 r. przez dysponenta części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego i sprawozdań jednostkowych dysponenta głównego oraz dysponenta III stopnia (MKiDN):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb 23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2020 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i jednostek podległych). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 756-764, 771-837, 1043-1098, 1124-1129)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych w części 24. Sprawozdania łączne sporządzono terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek), a kwoty wykazane przez dysponenta III stopnia (MKiDN) wynikały z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań.

Część 25 – Kultura fizyczna

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r., kontrola dochodów budżetowych w części 25 została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

W ustawie budżetowej na rok 2020 w części 25 zaplanowano dochody w wysokości 1 040,0 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 1 528,5 tys. zł, tj. o 47,0% więcej niż planowano i mniej o 30,7% od dochodów wykonanych w 2019 r. Największy udział w dochodach miały dochody uzyskane w rozdziale 92605 – Zadania w zakresie kultury

fizycznej (zrealizowano 376,1 tys. zł z planowanych 240,0 tys. zł) oraz w rozdziale 92695 – Pozostała działalność (zrealizowano 1 003,9 tys. zł z planowych 673 tys. zł), m.in. z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów.

Stan należności pozostałych do zapłaty w części 25 na koniec 2020 r. wynosił łącznie 11 706,8 tys. zł, w tym 5 960,4 tys. zł zaległości netto. W porównaniu do stanu z końca 2019 r. należności były wyższe o 1 287,6 tys. zł (tj. o 12,4%), a zaległości większe o 19%. Należności u dysponenta części 25 wynikały z tytułu przypisanych do zwrotu należności z tytułu dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub pobranych w nadmiernej wysokości oraz kwartalnie naliczanych odsetek od należności liczonych jak dla zaległości podatkowych.

W zakresie dysponenta III stopnia wzrost wynikał z przeksięgowania z konta 226 – długoterminowe należności budżetowe na konto 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych, rat wynikających z ugody sądowej PBG S.A. (664,4 tys. zł) oraz naliczania odsetek od należności (107,0 tys. zł).

(akta kontroli str. 2064-2071, 2679-2681, 3660-3661, 3329-3330, 3629-3630, 3867-3871)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na 2020 r. zaplanowano w części 25 wydatki w wysokości 315 058,0 tys. zł. Plan wydatków został zwiększony środkami z poz. 8 rezerwy celowej budżetu państwa w łącznej wysokości 406,1 tys. zł oraz z rezerwy ogólnej budżetu państwa w kwocie łącznej 4 900,0 tys. zł. Plan wydatków budżetowych w części 25 został też zmieniony 31 razy, w tym sześć zmian wynikało z decyzji Ministra Finansów⁴⁴ zwiększających wydatki o łączną kwotę 3 992,1 tys. zł, co stanowiło 1,7% w stosunku do ustawy budżetowej na 2020 r. oraz 25 zmian wynikało z decyzji Ministra Sportu⁴⁵ i polegały one na przeniesieniu wydatków pomiędzy rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej oraz blokowaniu planowanych wydatków w łącznej wysokości 1 773,8 tys. zł, co stanowiło 0,6% wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2020 r.

Wydatki budżetu państwa w części 25 wyniosły 311 358,2 tys. zł, tj. 98,1% planu po zmianach, w tym wydatki niewygasające w 2020 r. wyniosły 1 451,0 tys. zł. W porównaniu do 2019 r. nastąpił wzrost wydatków o 12 567,7 tys. zł, tj. o 4,2%.

Wydatki dysponenta III stopnia zostały zaplanowane w ustawie budżetowej na 2020 r. w wysokości 73 521,0 tys. zł. Plan po zmianach wyniósł 64 044,3 tys. zł, a dysponent zrealizował wydatki w wysokości 61 985,5 tys. zł, co stanowiło 84,3% planu wydatków wg ustawy budżetowej i 96,8% planu po zmianach.

(akta kontroli str. 2674-2678, 2684, 3331-3333)

Decyzją z dnia 10 marca 2020 r.⁴⁶ został zwiększony plan wydatków w części 25 (§ 6330) w kwocie 1 400,0 tys. zł. Środki pochodziły z rezerwy ogólnej budżetu państwa (część 81) i były przeznaczone dla gminy Wręczyca Wielka na przebudowę i rozbudowę istniejącego boiska do piłki nożnej w Truskolaskach. W dniu 20 listopada 2020 r. Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w związku z art. 21 ustawy z dnia 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19 wystąpił do Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z wnioskiem o ujęcie kwoty 1 400,0 tys. zł w projekcie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wydatków budżetu państwa, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2020.

⁴⁴ Decyzja Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej: z dnia 10 marca 2020 r. zwiększająca plan wydatków o 1 400,0 tys. zł; decyzja z dnia 18 września 2020 r. zwiększająca plan wydatków o 370,0 tys. zł; decyzja z dnia 30 września 2020 r. zwiększająca plan wydatków o 1 000,0 tys. zł; decyzja z dnia 26 października 2020 r. zwiększająca plan wydatków o 36,1 tys. zł; z dnia 26 listopada 2020 r. zwiększająca plan wydatków o 2 500,0 tys. zł; decyzja z dnia 26 listopada 2020 r. dotycząca zablokowania planowanych wydatków w kwocie 1 314,0 tys. zł.

⁴⁵ Od 6 października 2020 r. Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

⁴⁶ Decyzja Ministra Finansów nr MF/FG6.4143.18.2020.MF.520.

Decyzją z dnia 30 września 2020 r.⁴⁷ środkami z rezerwy ogólnej zwiększono o 1 000,0 tys. zł plan wydatków części 25, dla Miasta Chełm na realizację zadania pn.: „Rozbudowa i przebudowa krytej pływalni przy Szkole Podstawowej nr 8 w Chemie”. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 2 kwietnia 2021 r. w kontrolerom nie przedłożono sprawozdania sporządzonego przez Miasto Chełm z realizacji ww. zadania.

Decyzją z dnia 26 listopada 2020 r.⁴⁸ Minister Finansów zwiększył plan wydatków w części 25 (§ 6330) w kwocie 2 500,0 tys. zł, ze środków rezerwy ogólnej z przeznaczeniem na budowę krytej pływalni przy Szkole Podstawowej nr 2 w Hrubieszowie. Na dzień 4 lutego 2021 r. Miasto Hrubieszów rozliczyło otrzymaną dotację na kwotę 2 500,0 tys. zł.

Decyzje Ministra Finansów wynikały z zarządzeń Prezesa Rady Ministrów w sprawie przyznania środków za pośrednictwem Ministra dla konkretnej jednostki.

Środki pochodzące z części 83 – Rezerwy celowe w wysokości 370,0 tys. zł (z poz. 8⁴⁹) były przeznaczone na realizację projektu pn.: „Europejski Tydzień Sportu 2020 w Polsce – ETS 2020 w Polsce” w ramach Programu Erasmus+ realizowanego przez Ministerstwo Sportu. Na projekt ten zostało przez Ministra Finansów zapewnione finansowanie (decyzją nr 212/INNE/2020 r. z dnia 25 czerwca 2020 r.). Decyzją z dnia 26 października 2020 r.⁵⁰ Minister Finansów ponownie zwiększył plan wydatków części 25 o środki pochodzące z pozycji 8 rezerwy celowej w kwocie 36,1 tys. zł. Środki były przeznaczone na realizację ww. projektu. Do końca 2020 r. ze środków rezerwy celowej wydatkowano kwotę 406,1 tys. zł (100%). Szczegółowym badaniem objęto wszystkie ww. decyzje. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 2728-2744, 2927-2936, 3077-3105, 3636-3648)

Przeniesienia wydatków pomiędzy rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej dokonywane były przez Ministra zgodnie z art. 171 ust. 1 ufp.

(akta kontroli str. 2674-2678)

Wydatki na dotacje w części 25 wyniosły 243 672,7 tys. zł, tj. 98,4% planu po zmianach i były wyższe od wydatków w 2019 r. o 18 812,0 tys. zł (o 8,4%).

U dysponenta części 25 kontrolą objęto cztery dotacje dobrane w sposób celowy, których łączna wartość wyniosła 39 853,9 tys. zł, co stanowiło 16% wydatków na dotacje w 2020 r., tj. Polski Związek Lekkiej Atletyki⁵¹ – wartość przyznanej dotacji – 18 053,9 tys. zł; Polski Związek Kajakowy⁵² – wartość przyznanej dotacji – 10 800,0 tys. zł; Polski Związek Towarzystw Wioślarskich⁵³ – wartość przyznanej dotacji – 10 000,0 tys. zł; Polski Związek Sportów Saneczkowych⁵⁴ – wartość przyznanej dotacji – 1 000,0 tys. zł. W wyniku badania stwierdzono m.in., że zadania sfinansowane środkami dotacji zostały wykonane zgodnie z planem, a efekty rzeczowe zostały uzyskane. Przekazanie dotacji nastąpiło na podstawie umów sporządzonych zgodnie z wymogami określonymi w art. 150 i 151 ust. 2 ufp,

⁴⁷ Decyzja Ministra Finansów nr MF/FG6.4143.3.201.2020.MF.4030.

⁴⁸ Decyzja Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej nr MF/FG6.4143.297.2020.MF.5948.

⁴⁹ Rezerwa na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej.

⁵⁰ Decyzja Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej nr MF/IP6.4143.3.742.2020.MF.INNE.4645.

⁵¹ Umowa z dnia 18 lutego 2020 r. nr 2020.0036/0047/UDot/28/DSW na realizację zadania pn.: „Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2020 r.”.

⁵² Umowa z dnia 10 stycznia 2020 r. nr 2020.0004/0010/UDot/18/DSW na realizację zadania pn.: „Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2020 r.”.

⁵³ Umowa z dnia 10 stycznia 2020 r. nr 2020.0003/0017/UDot/61/DSW na realizację zadania pn.: „Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2020 r.”.

⁵⁴ Umowa z dnia 5 lutego 2020 r. nr 2020.0015/0013/UDot/49/DSW na realizację zadania pn.: „Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2020 r.”.

a rozliczenie zgodnie z warunkami i w terminach określonych w umowach oraz w art. 152 ust. 2 i 3 ufp. W wyniku rozliczenia ww. dotacji przypisano do zwrotu łącznie kwotę 128,4 tys. zł (0,3%) jako środki niewykorzystanej dotacji, a 15,8 tys. zł (0,04%) przypisano do zwrotu jako środki dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 3656, 3662-3665, 3717-3724, 3742, 3746, 4006-4040, 4196-4197)

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 21 783,8 tys. zł, tj. 99,9% (planu po zmianach, i były niższe od wydatków 2019 r. o 3 032,4 tys. zł (tj. o 12,2%). Największą kwotę wydatków, tj. 19 835,7 tys. zł (91,1% wydatków w tej grupie ekonomicznej) stanowiły wydatki na: świadczenia olimpijskie dla 265 byłych olimpijczyków; wypłatę świadczeń dla 260 paraolimpijczyków; wypłatę świadczeń dla 60 byłych medalistów zawodów „Przyjaźń 84”. Wydatki na nagrody dla zawodników, trenerów, instruktorów oraz innych osób wyróżniających się szczególną aktywnością i uzyskujących wybitne osiągnięcia w zakresie sportu wyniosły 1 889,2 tys. zł i były niższe o 4 272,7 tys. zł, tj. o 69,3 % niż w 2019 r. (6 161,9 tys. zł).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych w części 25 wyniosły 39 096,5 tys. zł, tj. 95,1% planu po zmianach) i w stosunku do wydatków w 2019 r. wydatki te były niższe o 7 727,4 tys. zł (tj. o 16,5%). Ze środków tych sfinansowano m.in. funkcjonowanie urzędu obsługującego Ministra (27 865,8 tys. zł), podatek od nieruchomości (6 954,5 tys. zł) oraz zakup usług pozostałych (2 529,7 tys. zł). W ramach wydatków bieżących poniesiono wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE, które wykonano w 90,2% (planu po zmianach) w kwocie 507,6 tys. zł. Były one niższe od wydatków w 2019 r. o 448,0 tys. zł (o 53,1%). Środki w kwocie 51,0 tys. zł przeniesiono do wydatków, które nie wygasają z upływem roku 2020.

Wydatki majątkowe wykonano w kwocie 6 805,2 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach i były one wyższe o 4 515,4 tys. zł (o 197,2%) od wydatków wykonanych w 2019 r. W dziale 750 – Administracja publiczna wydatkowano 809,9 tys. zł (11,9% wszystkich wydatków majątkowych). Pozostałe wydatki majątkowe wykonano w dziale 926 – Kultura fizyczna: na dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych wydatkowano 800,0 tys. zł⁵⁵; na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (rozdział 92695, § 6060) wydatkowano 296,4 tys. zł⁵⁶ oraz dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, rozdz. 92695, § 6330) wydatkowano 4 900,0 tys. zł⁵⁷.

(akta kontroli str. 3656, 3662-3665, 3717-3724)

W 2020 r. na podstawie trzech decyzji, dokonano blokad na łączną kwotę 3 087,8 tys. zł. Pierwsza blokada, na kwotę 1 314,0 tys. zł, została wprowadzona na podstawie art. 31 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, decyzją Prezesa Rady Ministrów, który jej wykonanie powierzył Ministrowi Finansów. W dniu 22 grudnia 2020 r. Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu⁵⁸ na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp zablokował planowane wydatki dysponenta głównego i dysponenta III stopnia części 25 w łącznej kwocie 1 354,5 tys. zł. Natomiast w dniu 23 grudnia 2020 r. Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp zablokował⁵⁹ planowane wydatki dysponenta III stopnia części 25 na kwotę 419,3 tys. zł. Zablokowane środki dotyczyły generalnie niższych kosztów realizacji

⁵⁵ Dotacja celowa dla Polskiego Laboratorium Antydopingowego na zakup układów analitycznych służących do analiz próbek antydopingowych.

⁵⁶ Zakupu dwóch serwerów na potrzeby Ministerstwa Sportu do obsługi systemu dotacji „Wnioskomat”.

⁵⁷ Dotacja dla gminy Wręczyca Wielka w kwocie 1 400 tys. zł na dofinansowanie zadań związanych z przebudową i rozbudową boiska do piłki nożnej w Truskolaskach; dotacja dla miasta Chełm w kwocie 1 000,0 tys. zł na realizację zadania polegającego na rozbudowie i przebudowie krytej pływalni przy Szkole Podstawowej nr 8 w Chełmie; dotacja dla miasta Hrubieszów w kwocie 2 500,0 tys. zł na dofinansowanie budowy krytej pływalni przy Szkole Podstawowej nr 2 w Hrubieszowie.

⁵⁸ Decyzja nr 25.4143.12.1.2020.BD.

⁵⁹ Decyzja nr 25.4143.12.2.2020.BD.

zadań oraz niższych od planowanych wypłat świadczeń olimpijskich i paraolimpijskich oraz nagród za wybitne osiągnięcia sportowe oraz za osiągnięcia w działalności w zakresie sportu.

(akta kontroli str. 3148-3222, 3314-3326, 3494-3498)

Prezes Rady Ministrów w 2020 r. nie wydawał dysponentowi części 25 budżetu państwa polecenia wpłaty środków na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw⁶⁰.

(akta kontroli str. 3316-3326)

W Ministerstwie Sportu przeciętne zatrudnienie w 2020 r. – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych – wyniosło 185 osób, tj. o cztery osoby mniej niż w 2019 r. Wydatki na wynagrodzenia (wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) wyniosły 16 768 tys. zł i były niższe w porównaniu do 2019 r. o 448,0 tys. zł (2,6%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w części 25 (rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej) w 2020 r. wynosiło 7 553 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2019 r. było niższe o 38 zł, tj. o 0,5%.

(akta kontroli str. 3246-3250)

W 2020 r. na podstawie umowy zlecenia (trwających sześć miesięcy lub dłużej) zadania wykonywały dwie osoby, na które wydatkowano 61,1 tys. zł. Szczegółowym badaniem objęto ww. umowy. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 3250, 3475-3478)

W związku z sytuacją epidemiologiczną w 2020 r., w Ministerstwie Sportu w trybie zdalnym pracowało w okresie marzec-grudzień 2020 r. wynosił od 65% (w marcu) do 88% (w grudniu). Informacja dotycząca warunków i zasad świadczenia pracy zdalnej przez pracowników została zawarta w skierowanych do nich indywidualnych poleceniach wykonywania pracy zdalnej. Ponadto warunki wykonywania pracy zdalnej zostały określone w szeregu informacji, pism oraz wytycznych Dyrektora Generalnego Ministerstwa Sportu kierowanych drogą elektroniczną indywidualnie do pracowników lub dyrektorów komórek organizacyjnych. Informacje i dokumenty dotyczyły w szczególności warunków, zaleceń i zasad postępowania w związku z ograniczeniami i nowym sposobem organizacji pracy w formie zdalnej.

W związku z wprowadzeniem pracy zdalnej Ministerstwo Sportu w 2020 r. poniosło dodatkowe koszty w wysokości 117,0 tys. zł m.in. na zakup laptopów, licencji oprogramowania, sieciowego terminala telekonferencyjnego, oprogramowania AnyDesk Power oraz usługę skanowania dokumentacji. Uzyskano oszczędności w kwocie 300,0 tys. zł. Wynikały one z niższych wydatków m.in. z tytułu: krajowych podróży służbowych cateringu, zakupu paliwa, środków czystości, artykułów biurowych.

(akta kontroli str. 3249-3270)

W 2020 r. Ministerstwo Sportu w trybie przetargu nieograniczonego udzieliło pięciu zamówień publicznych na łączną kwotę 1 487,7 tys. zł. Wszystkie zamówienia zostały przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie art. 10 ust. 1 w związku z art. 39 ustawy Prawo zamówień publicznych. Na próbie trzech zamówień publicznych o łącznej wartości 986,2 tys. zł, stanowiącej 1,6% wydatków dysponenta III stopnia, dokonano analizy prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania przepisów ustawy Pzp: dwa postępowania przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego⁶¹ na łączną kwotę 800,7 tys. zł oraz jedno postępowanie⁶² na

⁶⁰ Dz. U. poz. 568, ze zm.

⁶¹ „Rozbudowa macierzy dyskowej” – wartość zamówienia brutto wg zawartej umowy – 504,3 tys. zł; „Dostawa 2 serwerów na potrzeby Ministerstwa Sportu” – wartość zamówienia brutto wg zawartej umowy – 296,4 tys. zł.

⁶² Zakup 40 szt. zestawów komputerowych.

kwotę 185,5 tys. zł, które zostało przeprowadzone centralnie przez Centrum Obsługi Administracji Rządowej. W wyniku analizy stwierdzono, że zamówienia poddane szczegółowej analizie zostały zrealizowane zgodnie z przepisami Pzp oraz regulacjami wewnętrznymi w tym zakresie⁶³.

(akta kontroli str. 3276-3310, 3500-3596, 3609-3625, 3649-3653, 3749)

Szczegółowym badaniem objęto realizację przez dysponenta III stopnia wydatków w kwocie 5 016,6 tys. zł (8,1% wydatków dysponenta III stopnia). Doboru próby dokonano na podstawie zapisów konta 130 – Rachunek bieżący jednostki – dysponenta III stopnia. Próba wydatków w liczbie 42 zapisów księgowych na kwotę 4 500,5 tys. zł została wylosowana metodą monetarną (MUS), a próba dwóch wydatków na kwotę 516,1 tys. zł została dobrana w sposób celowy. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z planem zakupów oraz zgodnie z umowami zawartymi z przedsiębiorcami.

(akta kontroli str. 3272-3275, 3346-3472, 3597-3609)

Kwota zobowiązań w 2020 r. wyniosła łącznie 1 444,6 tys. zł i w porównaniu do 2019 r. była wyższa o 62,8 tys. zł. Zobowiązania wynikały przede wszystkim z tytułu dodatkowego rocznego wynagrodzenia wraz z pochodnymi wobec pracowników – 1 409,7 tys. zł. Na koniec roku 2020 w części 25 nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 3662-3664)

Zadania z zakresu nadzoru nad realizacją budżetu państwa w części 25 zostały określone zarządzeniem Ministra Sportu i Turystyki nr 38 z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia Procedury nadzoru, kontroli i monitorowania realizacji planów finansowych części budżetowych i państwowych funduszy celowych, których dysponentem jest Minister Sportu i Turystyki oraz planów finansowych jednostek nadzorowanych⁶⁴.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do tego zarządzenia zadania z zakresu planowania, monitorowania, nadzoru merytorycznego i kontroli prawidłowości wydatkowania środków budżetowych należą do dyrektorów właściwych komórek organizacyjnych i właściwych dysponentów środków (§ 5 ust. 1 zał. nr 1). Komórki organizacyjne w ramach udzielonych upoważnień do dysponowania środkami budżetu państwa, FRKF oraz Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów⁶⁵ oraz pełnomocnictw do zawierania umów lub porozumień sprawują na bieżąco merytoryczną kontrolę zadań, dochodów, wydatków oraz dokonują oceny celowości ponoszonych wydatków (§ 42 zał. nr 1). Departament Ekonomiczno-Finansowy⁶⁶ w Ministerstwie Sportu, dokonuje okresowych kontroli, o których mowa w art. 175 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z wyłączeniem pkt 4 oraz o których mowa w art. 174 ust. 2 ustawy, dokonując jednocześnie oceny przewidywanych zagrożeń w realizacji w danym roku budżetowym założonych w budżecie rocznych kwot dochodów i wydatków oraz w zaplanowanych w planach finansowych FRKF i FZSdU przychodów i kosztów (§ 43 zał. nr 1).

W ramach nadzoru nad przebiegiem realizacji budżetu i wykonania planów finansowych funduszy DEF przeprowadzał okresowe analizy wykonania budżetu w 2020 r. w zakresie wymienionym w art. 175 ust. 2 pkt 2-5 ufp, m.in. poprzez weryfikację comiesięcznych sprawozdań budżetowych, weryfikację zgodności z planem rzeczowo-finansowym udzielanych dotacji, kontrolę gospodarki finansowej udzielonych dotacji. W ramach monitorowania realizacji planów rzeczowo-finansowych DEF dokonywał okresowych analiz ich wykonania.

(akta kontroli str. 2245-2512)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁶³ Zarządzenie nr 10 Dyrektora Generalnego MSiT z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych w MSiT (niepublikowane).

⁶⁴ Dz. Urz. Ministra Sportu i Turystyki poz. 98.

⁶⁵ Dalej: FZSdU.

⁶⁶ Dalej: DEF.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części 25 w 2020 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków. Przeprowadzone badania poniesionych wydatków nie wykazały nieprawidłowości. Wydatki były realizowane w sposób celowy, gospodarny i rzetelny oraz z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, w szczególności określonymi w ufp oraz w Pzp.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

3. Sprawozdawczość

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań rocznych/łącznych za 2020 r. przez dysponenta części 25 oraz sprawozdań jednostkowych dysponenta III stopnia:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2020 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 25 – Kultura fizyczna na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań.

(akta kontroli str. 3652-3711, 3725-3728, 3750-3791, 3819-3839, 3867-3870, 4041-4048)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych w części 25. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej

OBSZAR

1. Wykonanie planu finansowego Funduszu

1.1. Wykonanie planu przychodów

Opis stanu faktycznego

FRKF jest państwowym funduszem celowym utworzonym na podstawie ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych⁶⁷. Przychodem Funduszu jest 75% wpływów z dopłat do gier losowych objętych monopolem Państwa. Wydatki przeznaczone są na przebudowę, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych, rozwijanie sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych, rozwój turystyki społecznej sprzyjającej aktywności fizycznej społeczeństwa oraz zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym w zakresie aktywności fizycznej. Koszty obsługi pokrywane są ze środków tego Funduszu. Dysponentem FRKF jest minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

⁶⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 2094, ze zm.

W ustawie budżetowej na 2020 r. przychody FRKF zaplanowano w wysokości 856 800,0 tys. zł i były one wyższe (o 0,3%) od przychodów wykonanych w 2019 r. Podstawowym źródłem przychodów (98,7%) były wpływy z dopłat do stawek w grach losowych objętych monopolem Państwa, które w ustawie budżetowej na 2020 r. zaplanowano w kwocie – 845 600,0 tys. zł. Ponadto 3 000,0 tys. zł (0,35% łącznej kwoty przychodów) zaplanowano z tytułu wpływów z różnych dochodów, 6 200,0 tys. zł (0,7%) zaplanowano z tytułu odsetek oraz 2 000,0 tys. zł (0,2%) z tytułu wpływów ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności.

W planie finansowym Funduszu na 2020 r. nie przewidywano przychodów z tytułu: dotacji z budżetu państwa, środków otrzymanych z Unii Europejskiej oraz ze spłaty kredytów i pożyczek. Minister nie dokonywał w 2020 r. zmian kwoty przychodów ujętych w planie finansowym Funduszu.

W 2020 r. wykonanie przychodów wyniosło 822 146,9 tys. zł, tj. 96,0% planu wg ustawy budżetowej i 96,2% wykonania w 2019 r. (854 597,6 tys. zł). Największe przychody wpływy stanowiły przychody z dopłat do stawek w grach losowych stanowiących monopol Państwa (§ 1070), które w 2020 r. wyniosły 827 307,3 tys. zł (97,8% planu na 2020 r. oraz 100,9% wykonania w 2019 r. – 819 998,7 tys. zł).

(akta kontroli str. 3667-3671, 3712-3714, 3883-3888, 3808-3809)

Na koniec roku 2020 r. należności Funduszu wyniosły 21 951,7 tys. zł i w stosunku do należności na koniec w 2019 r. (8 681,4 tys. zł) były wyższe o 13 270,2 tys. zł, tj. o 152,9% oraz wyższe o 12 217,7 tys. zł (o 125,5%) od kwoty należności ujętej w planie finansowym Funduszu na 2020 r. (9 734,0 tys. zł). Łączna kwota należności wynikała z tytułu: wpływów środków dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (§ 2910) – 5 432,8 tys. zł, zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności (§ 2950) – 16 470,4 tys. zł oraz wpływów ze środków dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, dotyczące dochodów majątkowych (§ 6660) – 48,5 tys. zł.

W roku 2020 nastąpiło przedawnienie należności FRKF od Uczniowskiego Klubu Sportowego Top-Talent na kwotę 15,3 tys. zł (należność główna 9,5 tys. zł oraz odsetki 5,8 tys. zł).

W dniu 29 grudnia 2020 r. Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu wydał decyzję (nr 7/2020/DS) wobec Fundacji Orły Sportu zmieniającą decyzję Ministra Sportu i Turystyki (nr 3/2019/DS.) z dnia 21 lutego 2019 r. w przedmiocie zmiany udzielonej ulgi w spłacie zobowiązania, stanowiącego określoną do zwrotu z tytułu niewykorzystania i wykorzystania niezgodnie z przeznaczeniem kwotę dotacji poprzez odroczenie o jeden rok spłaty kolejnych nieuiszczonych rat przypisanej do zwrotu kwoty 2 121,3 tys. zł poczynszu od drugiej raty.

W celu odzyskania należności publicznoprawnych FRKF w 2020 r. wystawiono i przekazano do właściwego urzędu skarbowego tytuł wykonawczy. Ponadto, wydawano decyzje administracyjne, wystawiano upomnienia, monitorowano zwroty środków dotacji.

(akta kontroli str. 3667-3672, 3806-3818, 3882, 3968-4005, 4199-4201)

1.2. Wykonanie planu kosztów

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na 2020 r. na realizację zadań wynikających z ustawy tworzącej Fundusz zaplanowano koszty (wydatki) w kwocie 963 590,0 tys. zł. Były one wyższe 8,55% od kosztów (wydatków) Funduszu zrealizowanych w 2019 r. (887 713,6 tys. zł).

Na realizację wszystkich zadań Funduszu zaplanowano w ustawie budżetowej łączne wydatki (koszty) w kwocie 963 625,0 tys. zł, w tym: na dotacje inwestycyjne – 521 140,0 tys. zł, na realizację zadań bieżących – 442 450,0 tys. zł, a na koszty własne (opłaty bankowe, koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego) zaplanowano 35,0 tys. zł. Minister nie dokonywał w 2020 r. zmian kwoty kosztów ujętej w planie finansowym Funduszu.

Na zadania wynikające z ustawy tworzącej Fundusz poniesiono w 2020 r. koszty (wydatki) w kwocie 877 456,8 tys. zł, tj. 91,1% planu oraz 98,8% wykonania w 2019 r. (887 713,6 tys. zł), w tym na:

- przebudowę, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych – 452 989,4 tys. zł,
- rozwijanie sportu wśród dzieci i młodzieży – 366 232,8 tys. zł,
- rozwijanie sportu wśród osób niepełnosprawnych – 38 234,6 tys. zł,
- zadania z zakresu zdrowia publicznego – 20 000,0 tys. zł.

W 2020 r. nie poniesiono planowanych wydatków w kwocie 5 000,0 tys. zł na zadania związane z rozwojem turystyki społecznej sprzyjającej aktywności fizycznej społeczeństwa⁶⁸, gdyż stosowny program Ministra Sportu nie został przygotowany w terminie.

(akta kontroli str. 3964-3965)

W 2020 r. zrezygnowano z realizacji programu „Skaut”, na realizację którego zaplanowano wydatki w kwocie 15 500,0 tys. zł. Wyjaśniając powody rezygnacji z ww. programu, Dyrektor Departamentu Sportu dla Wszystkich wyjaśnił, że zawieszono realizację tego programu z uwagi na ograniczenia pandemiczne. Program ten opierał się o działania prowadzone w środowisku szkolnym (skauci wizytują zajęcia sportowe, szkolne imprezy sportowe, przeprowadzają testy sprawnościowe wśród uczniów). Ograniczenia związane z pandemią SARS-CoV-2 uniemożliwiły realizację programu „Klub”. Dzięki temu dofinansowano działalność ponad 1 tys. klubów więcej niż miało to miejsce w 2019 r. (3 885 w 2019 r. i 4 902 w 2020 r.).

(akta kontroli str. 3970)

Łącznie na realizację wszystkich zadań Funduszu poniesiono w 2020 r. koszty (wydatki) w kwocie 877 529,0 tys. zł (91,1% planu oraz 98,6% wydatków wykonanych w 2019 r. (890 154,0 tys. zł)). Na wydatki (koszty) inwestycyjne wydatkowano środki w kwocie 452 989,4 tys. zł, co stanowiło 86,9% kwoty ujętej w planie na 2020 r. oraz 96,5% wydatków wykonanych w 2019 r. (469 239,2 tys. zł), w tym:

- na dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych wydatkowano kwotę 412 446,5 tys. zł, tj. 88,1% planu oraz 97,0% wykonania w 2019 r. (425 238,5 tys. zł),
- na dotacje dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych wydatkowano kwotę 40 542,9 tys. zł, tj. 76,8% planu i 92,1% wykonania w 2019 r. (44 000,7 tys. zł).

Na dotacje na realizację zadań bieżących poniesiono łącznie wydatki (koszty) w kwocie 424 467,4 tys. zł, co stanowiło 95,9% wydatków ujętych w planie oraz 101,4% wydatków wykonanych w 2019 r. (418 474,4 tys. zł).

W ramach kosztów własnych (opłaty bankowe) wydatkowano kwotę 0,4 tys. zł (1,1% planu).

W ustawie budżetowej na rok 2020 stan Funduszu na koniec roku zaplanowano w wysokości 99 394,0 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2020 r. stan Funduszu wyniósł 217 480,2 tys. zł, co stanowiło o 218,8% planu wg ustawy budżetowej oraz o 79,7% stanu Funduszu na koniec 2019 r. (272 862,3 tys. zł). Stan środków pieniężnych Funduszu na koniec roku 2020 zaplanowano w wysokości 87 660,0 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2020 r. stan środków pieniężnych wyniósł 195 572,8 tys. zł, co stanowiło 223,1% planu na 2020 r. oraz 81,4% stanu środków pieniężnych na koniec 2019 r. (240 141,5 tys. zł). W ustawie budżetowej na 2020 r. nie zaplanowano zobowiązań. Na koniec roku 2020 wystąpiły zobowiązania w kwocie 44,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 3667-3671, 3884-3888)

Szczegółowa analiza dobranych w sposób celowy kosztów (dotacji) udzielonych z Funduszu na łączną kwotę 115 509,9 tys. zł (12% planu wg ustawy budżetowej) wykazała,

⁶⁸ Zadanie zostało przyjęte do realizacji art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 stycznia 2019 r. o zamianie ustawy o grach hazardowych (Dz. U. poz. 375) zamieniającej art. 86 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.

że koszty (wydatki) zostały wykorzystane na cele określone w art. 86 ust. 4 ustawy o grach hazardowych. Zadania dotowane z budżetu państwa zostały zrealizowane. Dokonano rozliczenia wszystkich dotacji objętych szczegółowym badaniem. Do zwrotu przypisano łącznie kwotę 8 237,4 tys. zł, w tym: z tytułu niewykorzystanej kwoty dotacji – 8 237,3 tys. zł oraz 0,1 tys. zł z tytułu wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem. Przypisane do zwrotu należności zostały zwrócone na rachunek Funduszu.

W 2020 r. z Funduszu nie ponoszono wydatków na zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19.

(akta kontroli str. 4052-4195)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Gospodarowanie wolnymi środkami

Opis stanu
faktycznego

Kwota wolnych środków finansowych przekazana w zarządzanie lub depozyt Ministra Finansów – depozyty overnight (O/N) została zaplanowana w ustawie budżetowej na 2020 r. w wysokości 87 660,0 tys. zł. Na koniec 2020 r. stan wolnych środków wyniósł 195 572,8 tys. zł, co stanowiło 223,1% kwoty określonej w planie oraz 81,4% kwoty środków przekazanych w 2019 r. (240 141,5 tys. zł).

Średnia kwota środków Funduszu przekazanych w zarządzanie terminowe Ministrowi Finansów w 2020 r. wyniosła 202 870,0 tys. zł/miesięcznie, a średnia kwota środków przekazanych w zarządzanie overnight wyniosła 4 198 778,5 tys. zł. Okres lokowania wolnych środków Funduszu wynosił od 9 do 58 dni, a średni okres lokowania wyniósł 27 dni.

Przychody Funduszu z tytułu przekazania wolnych środków w zarządzanie terminowe Ministrowi Finansów wyniosły w 2020 r. 975,2 tys. zł. Przychody z tytułu przekazania środków Funduszu w zarządzanie overnight Ministrowi Finansów wyniosły w 2020 r. 184,8 tys. zł. W 2020 r. nie wystąpiły przypadki złożenia dyspozycji wcześniejszego zwrotu środków przekazanych w zarządzanie terminowe.

Łączne przychody Funduszu z tytułu zagospodarowania wolnych środków wyniosły w 2020 r. – 1 160,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 3792-3800)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4. Realizacja zadań

Opis stanu
faktycznego

Plan finansowy na 2020 r. w układzie zadaniowym dla FRKF, części 25 – Kultura fizyczna, oraz FZSdU został zamieszczony w skonsolidowanym planie wydatków w układzie zadaniowym na 2020 r. i dwa kolejne lata 2021 i 2022. Na 2020 r. w planie skonsolidowanym ujęto dwa zadania:

- zadanie 8.1. – „Sport dla wszystkich” - przyjęto dwa cele realizacji tego zadania: „tworzenie warunków dla rozwoju sportu dla wszystkich” oraz „poprawa stanu bazy sportowej w kraju poprzez dofinansowanie zadań inwestycyjnych w obszarze sportu dla wszystkich”. Miernikiem (po zmianach) realizacji pierwszego z celów była liczba (5 800 sztuk) wspartych przedsięwzięć z obszaru upowszechniania sportu dla wszystkich, a miernikiem realizacji drugiego celu była liczba dofinansowanych w danym roku zadań inwestycyjnych (470 sztuk) w ramach sportu dla wszystkich;

- zadanie 8.2. – „Sport wyczynowy” - przyjęto dwa cele dla tego zadania: „poprawa pozycji reprezentantów Polski w światowym współzawodnictwie sportowym” oraz „poprawa stanu bazy sportowej w kraju poprzez dofinansowanie zadań inwestycyjnych w obszarze sportu wyczynowego”. Miernikiem pierwszego z celów był potencjał medalowy reprezentacji Polski w światowym współzawodnictwie sportowym mierzony liczbą (170) osób, a miernikiem drugiego celu była liczba dofinansowanych w danym roku zadań inwestycyjnych (70 sztuk)

w ramach programów wdrożonych przez Ministra w zakresie rozwoju infrastruktury w sporcie wyczynowym.

Zadania ujęte w planie finansowym w układzie zadaniowym były zbieżne z zadaniami wynikającymi z ustawy tworzących FRKF.

Wykonanie zadań w ujęciu wartościowym i rzeczowym kształtowało się następująco:

- zadanie 8.1. – „Sport dla wszystkich” – wykonanie wydatków wyniosło łącznie 512 886,1 tys. zł, co stanowiło 85,5% planu po zmianach na 2020 r. (599 709,2 tys. zł) oraz 94,8% wydatków wykonanych w 2019 r. (541 242,2 tys. zł), w tym: z części 25 – 42 733,6 tys. zł, tj. 92,0% planu po zmianach na 2020 r. i 133,9% wydatków wykonanych w 2019 r. (31 905,9 tys. zł), z FRKF – 449 534,5 tys. zł (85,7% planu) i 93,3% wykonania w 2019 r. (481 664,4 tys. zł) oraz z FZSdU – 20 618,0 tys. zł 71,4% planu na 2020 r. i 74,5% wykonania z 2019 r. (27 671,9 tys. zł).

W ujęciu rzeczowym wsparto 6 090 szt. (105,0% planu po zmianach) przedsięwzięć z obszaru upowszechniania sportu dla wszystkich oraz dofinansowano 478 (101,7% planu po zmianach) zadania inwestycyjne;

- zadanie 8.2. – „Sport wyczynowy” – wykonanie wydatków wyniosło łącznie 673 078,7 tys. zł, co stanowiło 98,0% planu po zmianach na 2020 r. (687 012,4 tys. zł) oraz 103,3% wydatków wykonanych w 2019 r. (651 629,0 tys. zł), w tym: z części 25 – 245 155,9 tys. zł, tj. 98,9% planu na 2020 r. i 99,8% wydatków wykonanych w 2019 r. (245 559,5 tys. zł) oraz z FRKF – 427 922,8 tys. zł (97,4%) i 105,4% wykonania w 2019 r. (406 069,5 tys. zł).

W ujęciu rzeczowym liczba reprezentantów Polski z potencjałem medalowym w światowym współzawodnictwie sportowym osiągnęła poziom 185 osób (wobec założonego poziomu 170 zawodników), a liczba 70 zadań inwestycyjnych dofinansowanych przez Ministra w ramach programów w zakresie infrastruktury w sporcie wyczynowym osiągnęła poziom 68 zadań. W uzasadnieniu nieuzyskania wartości tego miernika jako przyczyny wskazano, iż różnica związana jest z opóźnieniem w realizacji zadań inwestycyjnych spowodowanych przedłużającym się procesem przygotowawczym (m.in. procedury związane z uzyskaniem decyzji administracyjnych, wpływ pandemii COVID-19), które przełożyły się na konieczność zaplanowania dofinansowania nowych inwestycji począwszy od 2021 r. Pomimo powyższego dla kilku zadań inwestycyjnych z lat wcześniejszych, w związku z zaawansowanym stanem robót zaistniała możliwość przyspieszenia wypłaty środków z lat kolejnych na rok 2020.

(akta kontroli str. 3825-3859, 4041-4042)

Monitorowano realizację planu finansowego FRKF w układzie zadaniowym. Monitoring prowadzony w okresach miesięcznych, półrocznych i rocznych stwarzał możliwość wykorzystania mierników do podejmowania skutecznych działań w celu efektywnego zarządzania ryzykiem niewykonania zadań. W zakresie monitorowania wykonania w 2020 r. planu rzeczowo-finansowego w zakresie funkcji, zadań, podzadań i działań oraz celów i mierników zostały sporządzone wg stanu na dzień 30 czerwca 2020 r. oraz 30 września 2020 r. opracowania pt. „Omówienie wykonania planu rzeczowo-finansowego w zakresie funkcji, zadań, podzadań i działań” zawierające oceny komórek organizacyjnych Ministerstwa Sportu w zakresie stopnia realizacji funkcji w okresie sprawozdawczym. Opracowania zawierały oceny wykonania miernika, przyczyny odchylenia wartości osiągniętego miernika oraz propozycje podejmowanych działań naprawczych.

(akta kontroli str. 2245-2512)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Sprawozdawczość

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania sprawozdań za 2020 r. przez dysponenta FRKF:

- z wykonania określonego w ustawie budżetowej na 2020 r., planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-40),
- z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-33),
- z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego z układzie zadaniowym (Rb-BZ2),
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2020 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 3667-3671, 3694-3697, 3821-3822, 3840-3861, 3884-3958)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone sprawozdania z wykonania planu finansowego FRKF i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

V. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia wniosek o niezwłoczne przekazanie do Prezesa Rady Ministrów zbiorczej informacji o kwocie przyznanego wsparcia finansowego, udzielonego z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, z uwzględnieniem podziału na podmioty udzielające tego wsparcia i kwoty wsparcia w poszczególnych dziedzinach.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 3 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁶⁹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

⁶⁹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 14 kwietnia 2021 r.

Wiceprezes
Najwyższa Izba Kontroli
Tadeusz Dziuba

.....
podpis

Na podstawie art. 35c ust. 1 ustawy o NIK w powyższym tekście dokonano sprostowania oczywistych omyłek pisarskich i rachunkowych poprzez:

- 1) zastąpienie na str. 18 wystąpienia w wierszu 6 od góry fragmentu w brzmieniu „1 287,6 tys. zł (tj. o 12,4%)” brzmieniem „1 170,1 tys. zł (tj. o 11,1%)”,
- 2) zastąpienie na str. 20 wystąpienia w wierszu 20 od dołu kwoty „809,9 tys. zł” kwotą „808,8 tys. zł”,
- 3) zastąpienie na str. 25 wystąpienia w wierszu 20 od góry wyrazu „Klub” wyrazem „Skaut” oraz dodanie po wyrazie „temu” brzmienia „w ramach Programu 'Klub'”,
- 4) zastąpienie na str. 27 wystąpienia:
 - w wierszu 8 od góry kwoty „541 242,2 tys. zł” kwotą „541 222,2 tys. zł”,
 - w wierszu 11 od góry kwoty „481 664,4 tys. zł” kwotą „481 644,4 tys. zł”.

Warszawa, dnia 5 maja 2021 r.

Grzegorz Jasioneł
Doradca ekonomiczny

